

Kázání pro Opatovice a Sázavku 11.10.2020

Vstupní slovo: ž 65,2-3

1. píseň: 65

1. čtení: Sk 19,1-12

2. píseň: 433

2. čtení: Sk 19,13-20

3. píseň: 635

Poslání: Jk 5,7-8.12a

Požehnání: A sám Bůh pokoje budiž s vámi vždycky a ve všem. Amen.

4. píseň: 182

Milí bratři a milé sestry,

když se řekne pálení knih, začnu se trochu ošívat. Připomene mi to velké ohně z dob nacismu, kde končily knihy židovských autorů, pacifistů apod.

Také komunisté nemilosrdně likvidovali literaturu a vůbec umění, které se nehodilo do jejich pohledu na svět.

Ve starších dobách zase o jistém Servétovi prohlásili: Jeho knihy spálit, pokud možno i s autorem.

A snad můžeme nechat stranou současné výpady, kdy někoho napadne veřejně pálit Bibli, Korán, nebo třeba Harryho Pottera.

Zkrátka nemám to rád. I vyloženě špatné knihy, které nikdo už číst nebude, se mi pálit ani jinak likvidovat nechce. Přitom jsou jich na faře celé bedny.

Proto přemýšlím, jak se postavit ke chvíli, kdy v začínající církvi vzplál táborák a v něm skončily spisy čarodějů asi tak za milion korun. Někaké zvláštní nadšení to ve mně nevyvolává.

Tím spíš to stojí za zamyšlení. Klíčové je, že se jedná o spisy zařikávačů, čarodějů a šarlatánů. Vůbec celý ten oddíl je o pověrách a šarlatánství. To by ještě nebyl důvod ty knihy pálit, ale pomůže nám to pochopit situaci.

Začalo to nenápadným setkáním. Pavel ve významném městě Efez narazí na pár jemu neznámých křesťanů.

Dá se s nimi do řeči: „Když jste byli pokřtěni, přijali jste Ducha svatého?“ - „Vůbec jsme neslyšeli, že by seslán Duch svatý!“ - „A

jakým křtem jste byli pokřtěni?“ - „Křtem Janovým.“

Křest Janův není špatný. Podstoupil ho i Ježíš. Ale vyjadřuje snahu se napravit a začít znovu jen z naší lidské strany. To je dobré! Ale díky Ježíšovi víme, že nemusíme žít a snažit se jen z vlastních sil. My věříme, že on sám jedná, skrze víru nás proměňuje. A posílá nám na pomoc svého Ducha. To v Efezu asi neznali.

Zvěst o Ježíšovi sem zřejmě dospěla neúplná a zkreslená. Potřebují doučování.

To Pavel hned pochopil, a tak v Efezu zůstal celé dva roky.

Mezitím ho vyhodili ze synagogy, a tak se usadil ve vedlejším přednáškovém sále, kam za ním dál chodily davy.

Dáli se také mocné divy. Lidé prý brali šátky a zástěry, kt. se Pavel dotkl, a odnášeli je nemocným, aby se uzdravili.

Připomnělo mi to Kladivo na Čarodějnice. To určitě znáte. V 17. století na Šumpersku jistá paní nespokla hostii při svatém přijímání a chtěla ji tak jako ty šátky vzít domů a dát nemocné krávkě, aby se uzdravila.

Banální epizodka o lidové pověřivosti... Jenomže ta žena byla obviněna z čarodějnictví a celé to vyústilo v hrůzostrašné čarodějnické procesy.

Ve skutečnosti inkvizitory pramálo zajímalo čarodějnictví, ale šlo jim o to, že si mohli nechat majetek odsouzeného. Zahynulo asi sto nevinných lidí.

Děsivá hloupost! Nicméně - kus chleba od VP, nebo nějaký šátek, i kdyby se ho dotkl sám Ježíš, že by byl nějak zázračný a uzdravoval by? Já jsem v těchto věcech dost opatrný a skeptický. Vždyť ono to je v podstatě čarování!

Ovšem i kdyby bylo, tak to svědčí jen o lidské pověřivosti a rozhodně to není důvod někoho ponižovat, natožpak upalovat.

V evangeliu taky máme příběh nemocné ženy, kt. se tajně v zástupu dotkla Ježíšova pláště s tím, že to na uzdravení stačí. Ježíš jí to však nenechal projít tak lacině.

Ne, že by ji nadával - Ta žena byla ve velké tísní. Tomu Ježíš rozumí. - Ale zastavil se s ní na kus řeči. Aby prožila setkání. A aby poznala, že ne nějaký zázračný dotyk, ale osobní setkání s Kristem, s Bohem, je uzdravující! Hlavně pro duši, ale taky pro společnost. Ale i od bolesti na těle Ježíš ochotně pomáhá.

Pavel se však nad uzdravujícími šátky ani nepozastavuje. Dost možná to dělali za jeho zády, tak jako ta žena u Ježíše.

Každopádně si ale myslím, že bychom divům kolem Pavla neměli přikládat zvláštní význam. Podstatné je Slovo. Zvěst o Ježíšovi. Právě tohle Slovo za Pavlem přivádělo lidi. Co říkal. Jak mluvil. A když ho slyšeli, nejspíš dospěli k té pověrečné myšlence, že i věci, kt. se takový svatý muž dotkne, musí být zázračné.

No a pak se objevili židovští zaříkávači. To samo o sobě zní podivně. Kdo jiný než židé by měl vědět, že se zařikáváním a čáry si člověk nemá zahrávat? Na druhou stranu, kdo zná legendy o stvoření Golema, toho židovští zaříkávači zase tak moc nepřekvapí.

No a tihle zaříkávači se doslechli, že Pavel ve jménu Ježíšově koná velké činy. Zaujalo je to a tak zkusili Ježíše použít i ve svém zaklínání. Ta epizodka je docela úsměvná.

„Zaklínáme vás Ježíšem, kt. káže Pavel.“

A zlý duch odpoví: „Ježíše znám, o Pavlovi vím, ale kdo jste vy?“

A nabančí jim tak, že z domu utečou, nahatí a plní ran.

Co udělali zaříkávači špatně? Posvěcené šátky lidem prošly a tohle ne? Vždyť taky chtěli někomu pomoci. Uzdravit. Vyhnat zlého ducha! - To je dobré.

Už za Ježíše se objevili lidé, kt. v jeho jménu uzdravovali, ačkoli se osobně nesetkali. Pán Ježíš to tehdy klidně přijal s tím, že když někdo pomáhá lidem, ať klidně používá jeho jméno.

Patrně ale šlo o to, jak Ježíše používají. Tentokrát se totiž jedná o zaříkávače, čaroděje. A Ježíšovo jméno jim slouží jen jako zaříkadlo. Věřilo se totiž, že znát něčí jméno, znamená nad ním získat moc. Proto se už Mojžíš ptá Boha: „A jaké je tvé jméno?“ a nic pořádného se nedozví.

Podobně i zaříkávači zřejmě chtěli Ježíše použít jen jako nástroj, prostředek, tajné heslo, s jehož pomocí by získali moc nad zlým duchem.

Šlo jim o pomoc bližnímu, ale taky o moc. Nad nadpřirozenem. Nad duchy. Nad Bohem.

„Zaklínáme tě Ježíšem, kt. hlásá Pavel.“ Očividně vůbec netuší, kým se zaklínají. Zahrávají si se silami, kt. nerozumí. Nerozumí!

To je jako kdybych se já pokoušel rozmontovat atomovou bombu. Jak by to asi dopadlo?!

Zlého ducha tedy neovládli. Nezískali moc, ačkoli použili skutečně mocné jméno, kt. zlý duch zná a uznává. Místo toho dostali nakládačku. A to dopadli ještě dobře.

Já myslím, že prosbu o pomoc by Bůh vyslyšel. Samozřejmě by odpověděl po svém. Nicméně Bůh přijímá i nás nedokonalé. I ty, jejichž víra kolísá nebo je pokřivená. Ale nenechá se sebou manipulovat. To někteří zaříkávači zřejmě pochopili. A své knihy spálili proto, aby tomu pokušení už znova nepodlehli.

Z mého pohledu můžeme číst, co chceme. A je škoda nějakou knihu ničit. Třeba na Harrym Potterovi podle mě není nic špatného, i když je o kouzelnících.

Ale i ty zlé a zvrácené knihy jako Hitlerův Main Kampf mohou být alespoň cenným náhledem do toho, jak přemýšlí šílenec. I když já bych to teda číst nechťel.

Závěrem – ze zaříkávačů si můžeme vzít poučení:

1. Dávat pozor, aby nám to, co čteme a na co koukáme v televizi, nezačalo lézt na mozek.
2. Nezahrávat si s něčím, čemu nerozumíme.
3. Nemyslet si, že Bůh něco musí.
4. Dávat pozor na své modlitby a přání - Aby se nestaly v podstatě zařikáváním. Abychom se nesnažili Boha nějak řídit, ovládat. Zkrátka: Dokud jsou naše modlitby opravdu poděkováním nebo prosbou, myslím, že jsme na dobré cestě.

Pomodleme se...

MB, děkujeme, že i když je naše víra prostá a chápeme toho málo, přesto se na tebe můžeme obracet. Děkujeme, že odpovídáš i na naše neumělá slova. Děkujeme i, že se se nenecháš nikým ovládat. A prosíme tě, uč nás a ved', abychom byli tvými pravými následovníky. Amen.